

KUNSTforum

[BILDER](#)

[BYER](#)

[HOVEDSAKER](#)

[MENINGER](#)

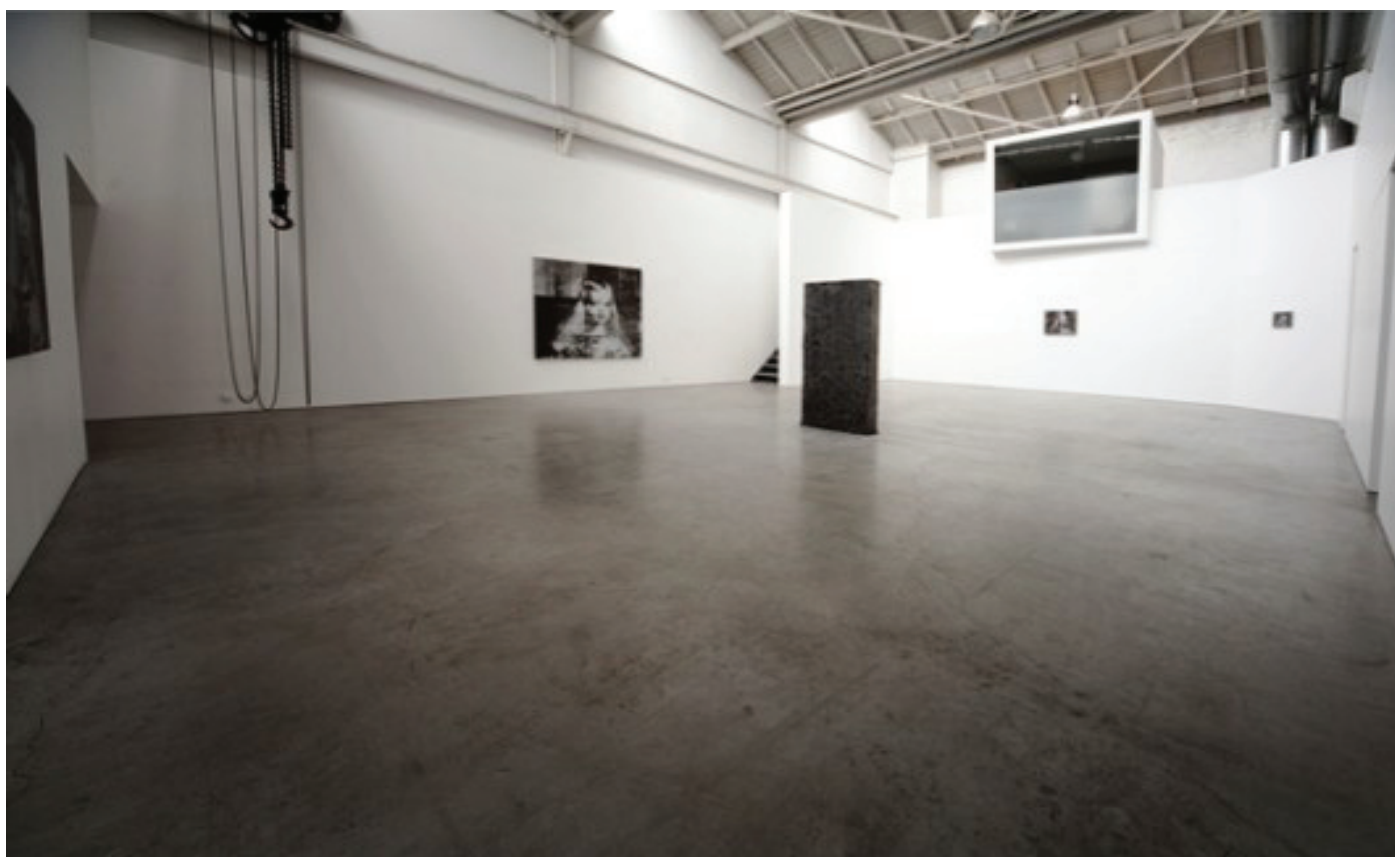
[PAPIR](#)

[WEBTV](#)

Prinsessen og monolitten

Hilde Hernes - 22.11.2011 0

Ved å fjerne konteksten rundt motivene de bruker skaper The Bruce High Quality Foundation en dialog mellom den fiktive og den faktiske historien. Deres utstilling på UKS gir rom for mange spennende assosiasjoner om hva som er kunst

Det er første gang The Bruce High Quality Foundation (TBHQF) er i Skandinavia. Dette er en kunstnergruppe som ble dannet på begynnelsen av 2000-tallet av en gruppe anonyme kunstnere, som skal ha studert ved Cooper Union School of Arts. De videreformidler og arbeider med kunstprosjektet til den fiktive skulptøren Bruce High Quality, som “ble drept” i angrepet på tvillingtårnene 9.11.

TBHQF opplyser på sin hjemmeside hva deres intensjon med kunsten er: In the spirit of the life and work of Bruce High Quality, we aspire to invest the experience of public space with wonder, to resurrect art history from the bowels of despair, and to impregnate the institutions of art with the joy of man's desiring ... TBHQF har en variert og mangfoldig kunstpraksis: I tidligere utstillingene har de arbeidet med en undersøkelse av kunstens definering av seg selv og forholdet til kunsthistorien.

De involverte i gruppen har for eksempel iscenesatt seg selv teatralisk som figurene i Theodore Gericaults mesterverk Medusas flåte (1819) lik en nytolkning av det gamle ikoniske maleriet. Flere av verkene til TBHQF gir pekere tilbake til Joseph Beys (1921–1986) sine verk: I 2010 på The Whitney Museum i New York, transformerte de en likbil, som altså frakter kister, til et såkalt «bærbart museum». Her skulle man både kunne «vekke til live» og «legge til ro» de amerikanske kulturelle mytene.

La oss starte i feil ende

På UKS opptar også et historisk verk en sentral posisjon. I det første rommet henger 7 silketrykk med prinsessen i maleriet Las Meninas av Diego Velazques som motiv på veggene. To av dem er omfangsrike, et noe mindre, mens de fire siste er av moderat størrelse. Midt i rommet står det en stor sort monolitt med en høyde på 182 cm lagd av modelleire utenpå treverk og stål, som referer til Stanley Kubricks film Romodysse 2001 fra 1968. I det andre rommet er det en video som surrer og går.

Jeg velger bevisst å begynne i feil ende idet jeg ser utstillingen. Jeg setter meg fremfor videoverket Videoen er en kommentar til utstillingen The Princess and the Monolith, men jeg vil hevde at den faktisk er med på å skape konteksten til utstillingsprosjektet.

Filmen begynner med en gammel rynkete mann som ligger i sengen sin i et herskabelig soverom (et klipp fra Romodysse 2001), hvor sangen Darling, save the last dance for me spilles i bakgrunnen. Deretter ser man en apekatt som danser i slow motion til den nevnte glåsangene i et ørkenlandskap, som for å latterliggjøre alt som vises i videofilmen. Apekatten kan leses som en åpenlys referanse til Romodysse 2001, åpningssekvensen i filmen viser realistiske apekatter iscenesatt i et ørkenlandskap.

Tilbake til videoverket: En ny historie dukker opp hvor en stemme sier at året er 1964 og at det lages et utkast til Spaceodyssey – skjermbildet viser det sorte verdensrommet med svevende romskip, igjen en henvisning til fiksjonsfilmen. Vi har nå godt fra fiksjonens verden til den virkelige.

Deretter følger flere korte filmsnutter og helhetlige kortfilmer, blant annet fiktive dokumentarhistorier og tekstutsnitt. Man får presentert muntlig en historie om Clement Greenberg, den modernistiske kunstkritikeren, som strekker ut miniletter i atelieret sitt.

Deretter dukker en hvit tekst opp på det sorte skjermbilde med et Frank Stella sitat: «no art is any useful unless you can feel how its put together». Teksten etterfølges av et filmklipp hvor Jackson Pollock kaster maling utover det liggende lererret på gulvet, sammensatt med et klipp av folk som danser folkedans. Kunst og kunstkritikk blir latterliggjort i en herlig harryfaktor-tone – vi ler med kunsten.

Den siste delen av videofilmen knytter sammen menneskets- og kunstens utvikling. En sort monolitt står plassert i Madison Park Historien handler om hvem som har laget skulpturen – et spørsmål som ikke blir besvart men som ender med at en ukjent person tar æren for kunstverket. Videoen avslutter med å vise et utsnitt fra Romodysse 2001 hvor den eldre personen ligger i sengen sin – hvor man ser et glimt av den sorte monolitten i hans soverom. Igjen: Fakta og fiksjon blandes på et surrealistisk vis i videoverket.

Diego Velzques prinsesse i fortidens fremtid?

Syv ordinære silketrykk henger på veggene i det andre utstillingsrommet. Alle sammen er utført i sort-hvitt, men man kan også ane en brunnyanse tilstedeværende i dem. V erkene har et gammeldags og nostalgisk preg over seg som om de er fra en annen tid.

Enda viktigere er silketrykkenes effekt av å vise «flere lag» i seg: Prinsessen er hovedmotivet i alle de syv silketrykkene. Oppå dette motivet har TBHQF lagt mange mer eller mindre transparente motiver. I det ene silketrykket kan man se noe som ligner på et bylandskap med en høy bygning på prinsessens høyre side, mens øverst til venstre er det et lysere kvadratisk motiv hvor man såvidt kan skimte menneskeskikkelser. Bildeutsnittet av prinsessen kommer tydelig frem i alle silketrykkene, men silketrykkene er også bærere av flere historier i seg – gjort på finurlig vis.

Tiden går

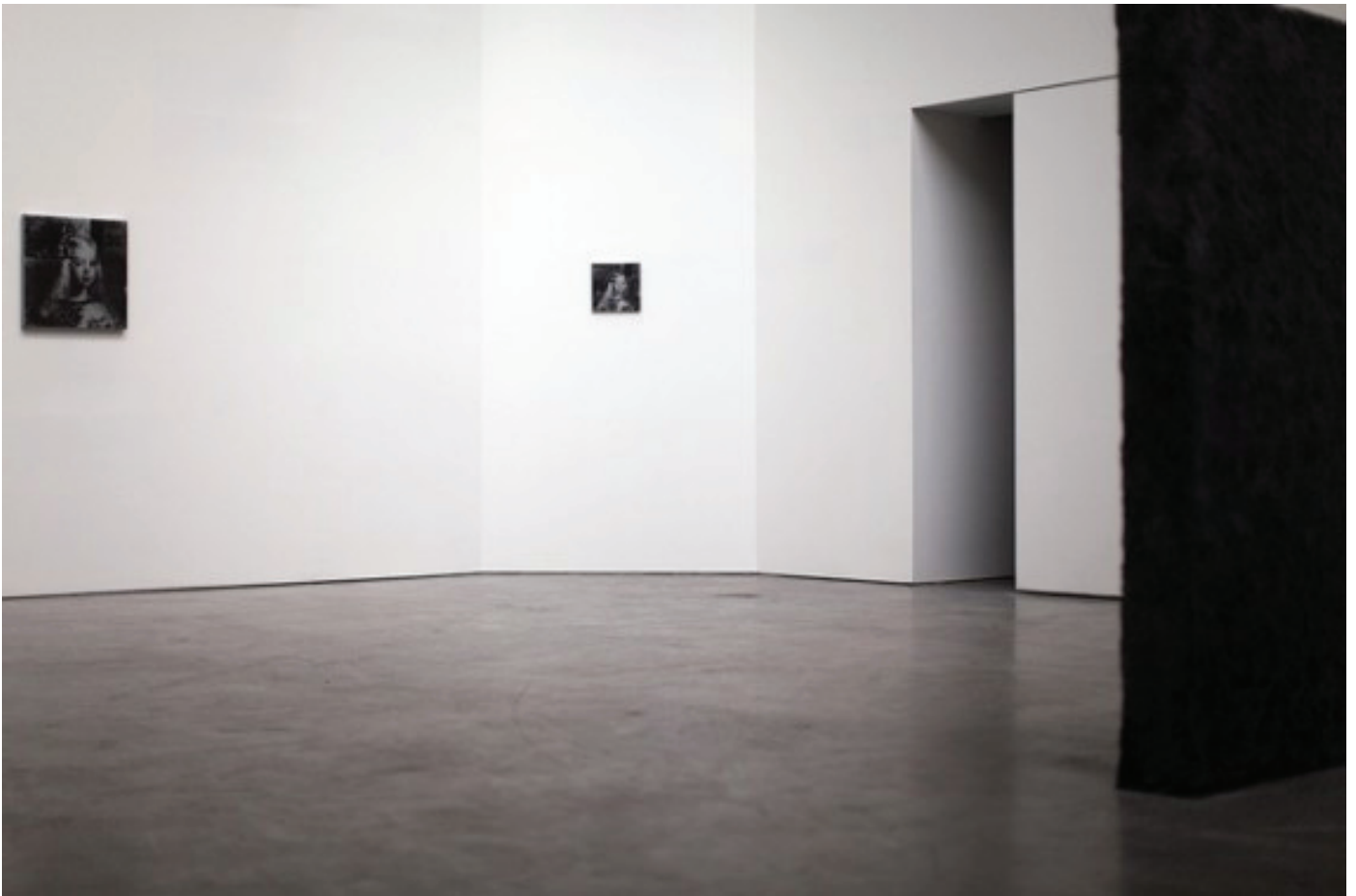
Det gjennomgående temaet er tiden. Der de repeterende silketrykkene både refererer til den europeiske barokkens mesterverk fra 1656 i tillegg til andre uspesifikke «bildeutsnitt», refererer den tredimensjonale skulpturelle monolitten til historien i Romodysse 2001. Utstillingen foretar med dette en blanding av en reell historisk hendelse og en fiksjonsfortelling. Tidsbegrepet i utstillingen er både sannferdig og konstruert, slik det også er i videoverket.

Det er ikke til å unngå å bli berørt av prinsessen, der hun henger repeterende bortover på veggene. Den historiske hendelsen blir innprentet i sinnet til betrakteren, mens fiksjonshistorien om monolitten blir kastet rett i fleisen på henne

Derfor kan jeg ane en sammenkobling mellom (det kontekstuelle) videoverket og selve utstillingsobjektene bestående av prinsessene og monolitten. Silketrykkene refererer til V elazques prinsesse, men familien, altså det som gir henne prinsessestatus, er ikke med i bildet. Monolitten som er hentet fra fiksjonsfilmen står også uten noen form for kontekst. Videoverket gir derimot brudstykker av sammenkoblingen mellom nettopp fiksjonen og fakta. TBHQF fjerner konteksten rundt motivene, både reelle og fiktive, og setter dem lekent sammen i sin egen kunstneriske konstellasjon.

Må monolitten være fiksjon?

Det er også mulig å tenke seg til ulike lesninger av monolitten: Kunstnergruppen har allerede gitt mange pekere i videofilmen til blant annet Greenberg, Picasso, Stella og i silketrykkene til barokkens mester Velazques, ulike kunstformer ved silketrykkene og til kuben som det høymodernistiske eller minimalistiske verket ved monolitten. Slik sett stiller kanskje TBHQF kritiske spørsmål til hva som kategoriseres eller defineres som kunst – kanskje det er slik at de bruker en såkalt kunsthall (Romodysse 2001) for å kritisere kunsten?

I lys av kunstfilmen -og science fiction filmen Romodysse 2001 som tar for seg menneskets utvikling, vil jeg hevde at utstillingen – derimot – dreier seg om en granskning av kunstens. Til tross for at monolitten spiller på en referanse hentet fra fiksjonens verden, vitner dens fysiske størrelse om dens faktiske eksistens i utstillingsrommet.

Samtidig kan det se ut som en latterliggjøring av kunsten, særskilt i lys av videoen, i det man kobler kunsttekstene og de dansende apekattene.

Selve kunstnergruppen, som nettopp baserer seg på en fiktiv person, kan omtales som et konseptuelt kunstprosjekt. De leker med og undersøker kunstens virke, som aktive og ferdigutdannede kunstnere, i lys av en person med tilnavnet «Høy Kvalitet»: dette er i seg selv ganske så festlig og ironisk. Men er det ikke nettopp det utstillingen også dreier seg om – undersøkelsen av hva som er kunst og ikke. Kort sagt: grunnlagsproblematikk.

Utstillingen vises på UKS til 20 desember